

Gemeente	: Boxtel	Objectnr.	: BOX-148
Plaats + postcode	: Boxtel 5281 BT / 5281 BP	Bladnr.	: 2
Straat + nummer	: Rechterstraat 55/ Mgr. Bekkersstraat 1		
Datum	: april 1991		
Naam	: Villa Phaf	Negatiefnrs.	: E31-32;G14,31
Kad. aanduiding	: K 2363 (ged.)	Staat v. onderhoud	: goed
Eigenaar	: De gemeente Boxtel		
Aard object	: gebouw met erf	Kwalificatie	: cat. 1
Huidige functie	: kantoor	Bescherming	: gemeente
Oorspr. functie	: woonhuis		
Opdrachtgever	: J. Phaf		
Architect	: P.J. Buskens (Rotterdam)		
Aannemer	:		
Bouwjaar	: 1911		
Bouwtype	: villa		
Bouwstijl	: Traditionalisme met Jugendstil-elementen		

Beschrijving:

Vrijstaande villa gelegen op de hoek van de Rechterstraat en de Mgr. Bekkersstraat (aangelegd in de jaren zestig). Een verdiepte siertuin met diverse solitairbomen omgeeft het pand; terras aan zuid- en oostgevel.

Het bakstenen pand is samengesteld uit diverse volumes: het hoofdvolume telt twee bouwlagen met zolderverdieping onder een hoog samengesteld dak, daarachter een eenlaags volume onder zadeldak (een in 1981 verbouwde en ingekorte voormalige refter uit 1938; indifferent) met daartussen een eenlaags verbindingslid onder zadeldak; aan de oostzijde van de voormalige refter een eenlaags aanbouw onder plat met ingangspartij uit 1981.

Het hoofdvolume onder een samenstel van schild- en haaks daarop gestelde zadel-daken, met twee dakkapellen onder schilddakje in zuid- en oostschild, alles gedekt met blauwe oudhollandse pannen; ver overstekende bakgoten op klossen en schoorijzers.

Voorsprongen aan zuid-, oost- en noordgevel eindigen in puntgevels onder over-stekend zadeldak met windveren.

Aan de zuidgevel in het midden een eenlaags aanbouw waarin drielichtvenster met bovenlicht en deur naar terras, met daarboven een balkon met opengewerkte bak-stenen balustrade.

Aan de oostgevel een eenlaags serre op stenen voet onder omlopend lessenaardak.

Een bestraat pad voert vanaf de straat naar de hoofdingang die is gesitueerd in de westgevel. Deze gevel - waarvan de symmetrie licht is aangetast door de plaatsing (1981) van een nieuw linker verdiepingvenster (voorheen als rechts) - kent een licht risalerende middenpartij met op de zolderverdieping een segment-bogige top met daarin dito samengesteld venster; de ingangspartij wordt gevormd door een inpandig portiek achter een zandstenen rondbogige arcade steunend op twee bewerkte zandstenen pijlers op hardstenen basement; gestoken paneel/strokkendeur met origineel beslag, smalle staande vensters met glas in lood en smeedijzeren diefijzers, borstwering van groene verglaasde steen, tegelvloer; boven de arcade een zandstenen jaartalsteen in de vorm van een gestileerde banderol, waarop '1911'.

De overige gevels zijn asymmetrisch en hebben vensters van divers formaat en type (kruisvensters, schuif- en stolpenvensters) veelal met glas in lood bovenlichten, een aantal met klampluiken (bij het rondbogig venster in de top van de zuidgevel verwijderd).

De in kruisverband opgetrokken gevels zijn verlevendigd met natuursteen voor lateien, aanzetstenen, lekdorpels en de waterlijst op de projecterende plint. Voorts een brede daklijst bestaande uit een band met bewerkte zandsteen, en een band in gele verblendsteen verlevendigd met gele en blauwe steentjes.

Interieur met belangwekkende onderdelen uit de bouwtijd, onder meer: hal met marmere vloer, samengestelde balklaag, cassettenplafond, en kroonluchter; diverse schouwen in contemporaine vormgeving, dito deuren met beslag, lambrizingen; kelder met troggewelf, wijnnissen en pekkelbakken.

Motivering:

Op straathoek gelegen tweelaags villa anno 1911 in traditionalistische stijl met Jugendstil-elementen, met diverse solitairbomen in omringende tuin.

Van architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype, de bouwstijl, en de architect P.G. Buskens, alsmede vanwege de gaafheid van de hoofdvorm, de detaillering en ornamentiek, en met name ook vanwege de kwaliteit van het interieur.

Situeringswaarde als markant en gaaf onderdeel van de historische woonbebouwing aan de Rechterstraat, mede gelet op het ensemble met de nabijgelegen tuinmanswoning annex koetshuis.

Van historische waarde vanwege de voormalige bestemming als fabrikantenvilla en als klooster van de Witte Zusters.

Opmerkingen:

De architect P.G. Buskens genoot landelijk bekendheid; ook de villa van dr. Hoek aan de Clarissenstraat is van zijn hand. Een blauwdruk van het ontwerp bevindt zich in het huisarchief van het Provinciaal Missiezusters van O.L.V. van Afrika, te Boxtel.

Tekst eerste steen in portiek: 'DE EERSTE STEEN GELEGD/DOOR/JAN MCAW PHAF/ OUD 4 JAAR/28 SEPT 1910'.

Van 1930 tot 1969 diende het pand als Procure van Huize Sancta Monica aan de Esscheweg en als rusthuis en herstellingsoord voor de Zusters Missionarissen van O.L.V. van Afrika. Volgens Hendriks (1938) was de villa oorspronkelijk 'Duinendaal' geheten, door de Zusters herdoopt in 'Huize Lavigerie'.

Op een foto in Hendriks (1938) is te zien dat zich op de nok een bellevueorentje bevond.

1938: bouw refter aan de achterzijde en overdekte verbindingsgang naar de Villa Crols, eveneens in gebruik bij de zusters.

1943: plaatsing vensters in openingen inpandig balkon.

1969: bestemd als dependance voor de gemeentesecretarie.

1981: verbouwd ten behoeve van de Gemeentelijke Sociale Dienst, voormalige refter ingekort, nieuwe ingangspartij aan oostzijde, hoge smalle schoorsteen in voorschild verwijderd.

Lit./Archief:

Archief B.W.T., nrs. 802 (1938), 1811 (1943, 1961), 1981/77 (1981).

Huisarchief van het Provinciaal Missiezusters van O.L.V. van Afrika (Boxtel).

H. Hendriks, *R.-K. instellingen Boxtel, De Procure der Witte Zusters 'Lavigerie'*, Boxtel 1938.

Monografie over P.G. Buskens, in de serie: *Bibliotheek voor moderne Hollandsche architectuur*, Bussum, 1915-1918.

G. Fanelli, *Moderne architectuur in Nederland 1900-1940*, Den Haag 1978, pp. 186, 316, 322.

Boxtel: kijk nou 'ns!, 1985, nrs. 127, 200.

De monumenten van Noord-Brabant, cultuurhistorische inventarisatie, Boxtel/

Liempde, 1986, pp. 64-65.

